

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 41. Qualiter uxor obtinens arrhas vel etiam sponsalitiã largitatem de iis disponere possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

25. Annorum arrhas ex rebus mobilibus, quæque servando servari nequeunt promitteret, vel donaret in ea quantitate, quam leges permittunt, valida erit donatio & promissio; quia fecit illud, quod quisque major & prudens fecisset. Sanch. num. 41. Castrop. l. c. Arg. l. non videtur. c. de in integ. restit. & licet ad hanc promissionem seu alienationem non requiratur Judicis decretum, requiritur tamen curatoris, si quam habet, auctoritas, alias nulla erit promissio vel donatio. Sanch. Castrop. LL. cit. Arg. l. 2. & l. mulier. c. de jure dot. & l. si curatorem. c. de in integ. restit. Valebit tamen & tunc, si minor eam juramento confirmet, jure sic disponente in Auth. Sacramenta impub. c. si adversus vendit. Sanch. n. 43.

3. Resp. tertio: Filius familias pubes inconsulto patre arrhas promittere potest de bonis, quorum ipse dominium & administrationem habet; nam, ut habetur in l. filius familias. ff. de A. O. filius familias ex omnibus causis tanquam pater familias obligatur, & ob id agi cum eo tanquam cum patre familias potest. Sanch. d. 39. n. 1. impubes verò etiam ex patris licentia arrhas nec dare nec promittere potest, uti nec ullum alium contractum celebrare, Castrop. l. c. citans Molin. tr. 2. d. 261. juxta §. pupillus. Inst. de inutil. stipulat. ubi: Sed qui in potestate parentis est impubes, ne anihore quidem patre obligatur. De cæterò etsi pubes adhuc ex bonis, quorum pater habet administrationem seu usufructum, non potest (de hac tamen potest. Molin. l. c. Sanch. cit. d. 39. n. 7.) promittere arrhas, ut deciditur l. fin. c. de bonis qua liber. ubi: filiis autem familias in iis duntaxat casibus, in quibus usufructus apud parentes constitutus est, donec parentes vivunt, nec de his rebus testari permittimus, neque citra voluntatem eorum, in quorum potestate sunt, ulla licentia eis concedenda, dominium rei ad illos pertinentis alienare, vel hypothecæ titulo dare vel pignori assignare. Quam verò bona filii familias computanda, ut constet, num arrhæ excedant quantitatem alicubi fortè à lege vel consuetudine taxatam, vide apud Castrop. l. c. num. 4. Illud hic notandum circa dicta hucusque de arrhis constituendis, promittentem eas, sive major, sive minor, sive juramento confirmaverit, sive non, obligatum non esse eas solvere, si dos promissa culpabiliter non solvatur, vel non solvatur integrè; quia promissio illa arrharum censetur esse facta in dotis remunerationem; idque etiam à principio arrhæ promissæ nullà factà dotis promissione; sed postmodum securà. Arrhæ siquidem semper promittuntur in dotis remunerationem, & retinentur; quasi in pignus & depositum dotis debite & non solute; & ita docent teste Castrop. Roland. à Valle tit. 1. conf. 10. an. 1. Mol. de just. Tom. 1. tr. 2. d. 431. Sanch. l. 6. d. 37. n. 1.

Quæst. 40. Qualiter hæ arrhæ acquirantur sponsæ.

1. Resp. primò: Arrhæ nullatenus acquiruntur sponsæ irrevocabiliter ante consummatum matrimonium; unde dissolutis sponsalibus, vel matrimonio ante consummationem per mortem vel ingressum in religionem, vel ob aliam causam sine culpa promittentis seu dantis, huic reddendæ sunt. Castrop. l. c. p. 8. num. 1. & plures alii apud illum. Sanch. l. c. d. 22. n. 8. si verò promittens vel donans in culpa fuit, cur matrimonium non fuerit consummatum, sponsa lucrabitur arrhas eo modo, ac si matrimonium consummatum esset; cum sponsi iniustitia impedire nequeat jus sponsæ obtentum.

R. P. Lenz. Jur. Can. Tomus IV.

2. Resp. secundò: Si verò intercesserit osculum, sponsa solus sponsalibus vel matrimonio non consummato (intellige, sine culpa promittentis vel dantis) secundum aliquos lucrabitur medietatem arrharum non interveniente sponsalitia largitate; hac verò interveniente, utriusque medietatem vel alterutrius, prout placuerit, lucrabitur. E contra tenent Sanch. cit. d. 38. n. 8. Gutt. c. 19. n. 94. sponsam non lucrari per osculum illud medietatem arrharum, sed solum sponsalitia largitatis, sive arrhæ intervenierint sive non. Tertio tenet Castrop. n. 5. per osculum lucrari sponsam medietatem omnium, quæ ab ipso sponso ipsi donata sunt, sive sint arrhæ, sive sponsalitia largitas absque ulla electione, consummato autem matrimonio lucrari integras arrhas vel sponsalitiã liberalitatem. Verùm quia hæc ab ipso aliisque illis AA. fundantur præcipuè in legibus Regni Hispaniæ, non lubet his diutius immorari.

Quæst. 41. qualiter uxor obtinens arrhas vel etiam sponsalitiã largitatem de iis disponere possit.

Resp. Si mulier non nubat alteri, posse eam æquè de arrhis & sponsalitia liberalitate ac de aliis bonis, quæ verè illius sunt, disponere, ait Castrop. l. c. p. 9. n. 1. Si verò transit ad secundas nuptias, & habet ex priore marito concedente arrhas filios, de iis liberè disponere non posse, sed necessariò eas reservate debere dictis filiis, secundum l. famina c. de secund. nupt. & Auth. ex testam. eod. tit. æqualiter inter eos dividendas, Auth. lucrum. eod. reservato sibi solo usufructu, communis habet sententia, ut videre est apud Molin. l. 1. de primog. c. 10. n. 62. Gutt. l. 2. q. 99. pract. 3. 18. in fine, Sanch. l. 6. d. 41. n. 3. eò quòd de bonis concessis à marito donatione (intellige libera & non onerosa) sive inter vivos, sive in testamento, nullatenus disponere valeat uxor transiens ad secundas nuptias, si filios habeat prioris mariti, sed ea debet reservare his filiis; arrhæ autem hæ non concedantur uxori titulo oneroso; sed lucrativo, nempe in præmium pudicitie per matrimonium amittendæ, & ad quam amittendam, cum obligetur matrimonio contracto, non censetur aliquod onus subire, ratione cujus dicantur titulo oneroso concedi, uti & in hoc, quòd de sponsalitia largitate disponere nequeat talis uxor, sed teneatur eam relinquere dictis filiis, reservato sibi solo usufructu, convenire omnes DD. ait Castrop. l. c. n. 2. qui tamen ipse n. 3. censet omnino contrarium de dictis arrhis, nempe competere uxori libetum dominium & dispositionem circa dictas arrhas, etiam si habeat filios ex priore marito, citato pro hac sententia Molin. Jesuita de just. tr. 2. d. 431. & c. quam etiam satis probabilem reputat, Sanch. d. 41. n. 2. quamque tenet Krimer in 4. decret. num. 1715. opposita omnino mori ratione; nempe quòd arrhæ non concedantur donatione liberali & munifica, sed potius quasi permutatione in compensationem pudicitie, nobilitatis, dotis; quòd & ex hoc confirmat, quòd arrhæ hæ plerumque in pactum deducantur, ita, ut eas concedens, etsi in contrahendo voluntarius & liber existerit, celebrato tamen hoc contractu, non liberè, sed ex obligatione donat. sæpe namque uxor, ut matrimonium contrahat, exigit, tot sibi arrhas concedi, alias non contractura, & sub ea conditione maritus arrhas ei concedit; quæ autem titulo oneroso conceduntur à marito uxori, non reservantur filiis mariti; sed de his tanquam de bonis propriis liberè disponere potest uxor. Confirmat idem exemplo dotis, quam concessam

D 2

uxori

uxori adolescentiori & nobiliori non tenetur ea reservare filiis, quod ipse docet Sanch. d. 8. num. 2.

Quaest. 42. Quid sit sponsalitia largitas, & quae veniant illius nomine.

1. **R**esp. ad primum: Submissio munerum facta à sponso sponsae vel contra in significationem amoris, animo, spe & causâ matrimonii contrahendi, vocatur sponsalitia largitas, & ab aliquibus donatio ante nuptias; unde vides, eam non esse confundendam cum concessione arrharum, quae titulo oneroso juxta dicta conceduntur.

2. **R**esp. ad secundum primo: Num omnia, quae sponso mittit sponsae ante consummatum matrimonium (dum de animo mittentis expressè non constat, si enim de eo constat, cessat quælibet alia præsumptio) censeantur sponsalitia largitas, seu verè donari, ita ut integrè sint illius matrimonio consummato; an verò commodata solum illi ad honorandam tamen illam, animique affectum erga illam ostendendum, qualiter ab eo tractanda tempore matrimonii, idque, ut ornatio ad virum accedat, dominio tamen ad illam non transeunte, sed penes sponsum remanente, in hoc, inquam, non convenit inter AA. prius de omnibus indifferenter, si sint pretiosa, siue ordinaria, sentit Anton. Gomez, & alii apud Castrop. p. 13. §. 1. num. 1. contrarium de omnibus sentit Molin. de just. tr. 2. d. 290. eò quòd donatio nunquam præsumi debeat, quoties ex alia causa quàm donationis intelligi potest aliquid alteri concessum, ut contingit in iis, quae traduntur gratiã tradentis; uti in præsentem contingit, dum sponso mittit sponsae munera; tum, ut ad ipsum ornatio accedat, tum ne ipse vilis & avarus reputetur. Mediam viam ingreditur Castrop. l. c. num. 3. citans pro hoc Sanch. l. 6. d. 25. num. 28. Clarum l. 4. receptor. §. donatio q. 10. Villalob. in commun. opinion. lit. v. verb. vestes. num. 47. Et nimirum si munera sint tam exigua, ut si contracto matrimonio missa sponsae, censerentur donata, si verò ita magna & pretiosa, ut, si darentur stante matrimonio, censerentur solum ad usum commodari, eò quòd non ad communem uxoris ornatum, sed ad singularem & extraordinarium, censerentur solum commodata sponsae. Rationem dat, quòd cum hæc munera mittantur in signum amoris & testimonium, qualiter contracto matrimonio tractanda sit ab eo, signum exigui amoris præbeat sponso, quin & testimonium manifestum asperè & arctè tractandam tempore matrimonii, si solum usum cujusque muneris exigui concedere intendit; quæ ratio non procedit in muneribus pretiosis, & quorum dominium non conceditur stante matrimonio, sed solus usus; cum ad significandum amorem, & qualiter tractanda ab eo sufficiens signum sit ista pretiosorum commodatio absque donatione. Quòd si tamen alicubi consuetudo esset, ut ea, quae sponso mittit, esto sint pretiosa, non reputentur (uti Castrop. citato jure recentiore Regni Castellæ, quælibet, siue pretiosa, siue vilia, à sponso sponsae vel contra concessa, censenda esse donata, adeoque sponsalitiã largitatem) sponso censendus sit ea donare; quia præsumendus est, ea mittere juxta regionis con-

suetudinem. Castrop. l. c. n. 4. Sanch. l. c. n. 16. quæ etiam num. 18. subjungit, munera à sponso missa præsumi donata, si sponso prius aliqua misit; quia adest præsumptio remunerationis, quod approbat Castrop. si constaret sponso animo donandi misisse, eaque sponso non satis remunerari solo usu pretiosorum concessio. Atque ex dictis jam deducitur idem dicendum de muneribus missis à Socero nurui; cum enim focer contemplatione sponso ea mittat, ac proinde reputandus, ac si sponso ea mitteret censendus focer ea donasse, quæ sponso donasset: ea ad usum solum concessa, quæ sponso ad illum concessisset. Castrop. l. c. num. 7.

3. **R**esp. ad secundum secundò: Donata à consanguineis vel amicis sponso sponsae vel contra in sententia docentium acquiri ea integrè donatario non habent rationem sponsalitiã largitatis; cum non sit donatio inter sponso, hoc est, unius sponso facta alteri. Sed neque in sententia afferente ea acquiri sponso, concessio solo usu sponsae (quam tenet Castrop. n. 8. citatis Claro l. c. Mascard. de probat. concl. 564. an. 5. Gutt. 99. can. l. 2. q. 120. n. 9. Molin. & c. eò quòd, dum aliud non expressum, cum consanguineus sponso ob favorem, quem suo consanguineo præstare intendit, donet sponsae, donatio potius censenda sit fieri sponso quàm sponsae; & argumenta in oppositum adducta solvit, n. 9.) sunt sponsalitia largitas. Castrop. l. c. n. 10. Sanch. l. 9. d. 26. n. 22. Molin. de just. tr. 2. d. 430. concl. 3. eò quòd, licet sponso approbet donationem illam factam sponsae, non tamen inde inferatur illum hac sua approbatione concedere sponsae, quod sibi concessum; sed solum approbare concessionem juxta modum, quo facta est, ac proinde reservare sibi velle dominium. Ad hæc ad minimum dubium est, num sponso approbans hanc donationem à suis factam sponsae, velit acquiri sponsae, vel sibi retinere; in dubio autem nemo præsumendus est velle donare. l. cum indebito. ff. de prob. Mascard. de arb. l. 2. casu 88.

Quaest. 43. In qua quantitate, & ex quibus bonis sponsalitia largitas fieri possit.

1. **R**esp. ad primum: Jure communi nullam taxatam esse huic largitati quantitatem, ut constat ex toto rit. ff. & c. de donatione ante nuptias; in regno verò Castellæ ait Castrop. l. c. §. 2. n. 1. eam non posse excedere octavam partem dotis uxoris; quòd si tamen eam excedat, non totam vitari, sed tantum quòdam excessum illum, ut habet Castrop. num. 3. in fine, & quòd si fiat sponsae nullam dotem afferenti, esse illam totaliter seu omnino nullam; neque eam lucrari sponso per osculum aut copulam, ut habet n. 4. & 5.

2. **R**esp. ad secundum: Loquendum hoc in puncto sicut de arrhis, nimirum posse tantum desumi ex bonis, de quibus sponso liberè disponere potest; item posse desumi ex corpore hæreditatis, si tempore promissionis caret filiis, & ascendentibus; quid verò possit in hac parte filius familias; vide q. ante hanc 4. par enim in hoc est ratio, quæ de arrhis.

Quaest. 44. Quo tempore concedenda sponsalitia liberalitas.

1. **R**esp.